

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року №384
(у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України
від 05 червня 2013 року №683)

Форма № Н – 3.03

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СОЦІОЛОГІЯ»

підготовки бакалаврів

напряму 6.140101 «Готельно-ресторанна справа»

Харків
ХНУМГ
2014 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Харківським національним університетом міського господарства
імені О. М. Бекетова

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

ст. викл. О. Б. Зінчина

Обговорено та рекомендовано до затвердження Науково - методичною
радою факультету менеджменту за напрямом підготовки 6.140101 «Готельно-
ресторанна справа».

Протокол № 1 від «29» серпня 2013 року.

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Соціологія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврі напряму 6.140101 «Готельно-ресторанна справа»

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сутність, закономірності і випадковості соціальних відносин і процесів у суспільстві.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна безпосередньо спирається на наступні: «Історія України», «Філософія»

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Загальні питання теорії соціології.
2. Суспільство як соціальна система.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Мета:** формування системи знань про основні поняття соціології, історію її становлення у світі та в Україні, усвідомлення сутності соціального життя та соціальної структури суспільства, опанування методики сучасного соціологічного аналізу суспільних відносин.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Соціологія» є:

- набуття навичок і вмінь практичного застосування теоретичних, прикладних та інструментальних компонентів соціологічного знання;
- розуміння сутності соціальної структури та соціальної стратифікації сучасного суспільства;
- дослідження критеріїв класифікації та ознак соціальних інститутів;
- дослідження різноманіття культури і культурних універсалій;
- аналіз структури та поведінки особистості.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- особливості соціальної структури та соціальної стратифікації сучасного суспільства, характеристику та функції основних соціальних інститутів (сім'я, культура, економіка, політика, релігія), структуру особистості та її типологію.
- критерії класифікації та ознаки соціальних інститутів та спільнот; технологію соціологічного дослідження;

вміти:

- застосовувати одержані знання з метою соціологічного аналізу соціального життя;
- вміти відобразити наукову об'єктивність аналізу різноманітних соціальних змін і подій;
- аналізувати динаміку нових викликів і впливу сучасного суспільства;
- пояснити соціальну нерівність у суспільстві;
- органічно синтезувати теоретичне і емпіричне обґрунтування природи соціального.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **90** годин/**2,5** кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні питання теорії соціології

1.1. **Соціологія як наука.** Об'єкт і предмет соціології. Структура соціологічної системи знань. Місце соціології в системі наук. Функції соціології.

1.2. **Соціологічний спосіб дослідження.** Поняття і види соціологічного дослідження. Програма соціологічного дослідження. Методи збору та обробки інформації в соціологічних дослідженнях.

1.3. **Історія розвитку соціологічної думки.** Основні етапи становлення і розвитку соціології. Класичний період розвитку соціології. Соціологічна думка в ХХ столітті.

1.4. **Суспільство. Соціальна структура суспільства.** Поняття суспільства та його структури. Основні елементи соціальної структури суспільства. Типологія суспільств.

1.5. **Соціальні інститути суспільства.** Поняття соціального інституту. Види і функції соціальних інститутів. Сім'я як соціальний інститут.

1.6. **Соціальна стратифікація і соціальна мобільність.** Соціальний простір. Соціальний статус і соціальна роль. Соціальна стратифікація. Причини та критерії соціальної стратифікації. Соціальна мобільність та її види.

Змістовий модуль 2. Особа в системі культури

2.1. **Особа як суб'єкт соціальних зв'язків.** Соціологічне поняття особи, її структура. Соціологічні теорії особи. Соціалізація особи як процес. Соціальна типологія особи.

2.2. *Культура: соціологічний аналіз.* Поняття культури. Специфіка соціологічного підходу до аналізу культури. Різноманіття культур. Основні елементи та функції культури. Культурні епохи.

2.3. *Девіація і соціальний контроль.* Поняття і типи девіантної поведінки. Теорії причин девіантної поведінки. Сутність і форми соціального контролю

2.4. *Соціальний конфлікт: сутність і методи розв'язання.* Поняття конфлікту, його структура, типологія, функції, динаміка. Основні теорії конфліктології. Управління конфліктом і його вирішення.

3. Рекомендована література

1. Зінчина О.Б. Курс лекцій з соціології (для студентів 2-3-го курсів денної і заочної форм навчання напрямів підготовки 6.030601 Менеджмент, 6.020107 Туризм, 6.140101 Готельно-ресторанна справа, 6.060102 Архітектура, 6.060101 Будівництво, 6.080101 Геодезія, картографія та землеустрій, 6.070101 Транспортні технології (за видами транспорту), 6.050702 Електромеханіка, 6.050701 Електротехніка та електротехнології) / О.Б. Зінчина; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; – Х.: ХНАМГ, 2012. – 176 с.

2. Соціологія. Посібник для самостійного вивчення курсу (для студентів 1-3-го курсів заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, усіх спеціальностей академії) / Зінчина О.Б., Клименко Г.Т., Кудрявцев О.Ю., Радіонова Л.О., Семенюк К.С.– Харків: ХНАМГ, 2012.

3. Белова Л. А., Радионова Л. А. Социология: уч. пособие / Л. А. Белова, Л. А. Радионова; Харк. нац. акад. гор. хоз-ва. – Харьков, ХНАГХ. – 2007.

4. Белова Л. О., Радионова Л. О. Соціологія: навч.- методичний посібник / Л. О. Белова, Л. О. Радионова; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків, ХНАМГ. – 2007.

5. Вербець В. В. Соціологія. Навчальний посібник / В. В. Вербець. – К.: Кондор, 2009.

6. Сірий Є.В. Соціологія / Є. В. Сірий. – К.: Атіка, 2004.

7. Кравченко А. И. Социология / А. И. Кравченко. – М., 2004.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання – тестові завдання для модульних робіт, перелік питань до заліку.

Навчальне видання

Програма вибіркової навчальної дисципліни

«Соціологія»

підготовки бакалаврів

напряму 6.140101 «Готельно-ресторанна справа»

Розробник: **ЗІНЧИНА** Олександра Борисівна

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2013, поз. 180 а

Підп. до друку 20.01.2014 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,2

Зам. № 9643

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 4705 від 28.03.2014 р.